

Redaktørernes forord

Trine Pernille Larsen & Anna Ilsøe

Jesper Due og Jørgen Steen Madsens forskningsmæssige produktion om den danske arbejdsmarkedsregulering er enorm. Både når man tæller emnemæssig spændvidde og antal sider. De har udgivet en lang række bøger, forskningsartikler og antologibidrag samt leveret hyppige bidrag til aviser og magasiner i form af kronikker og analyser. For 25 år siden grundlagde de Forskningscenter for Arbejdsmarkeds- og Organisationsstudier (FAOS), som i alle årene har leveret analyser af dansk arbejdsmarkedsregulering i nationalt og komparativt perspektiv. Med en baggrund i kultursociologiske studier på Københavns Universitet har de også bidraget med teoretiske perspektiver på arbejdsmarkedsreguleringen. Dette er blandt andet beskrevet i værkerne *Hvorfor gå på Uni, når man kan spise sin madpakke derhjemme: Teoretiske perspektiver 1969-2011: Et essay om 40 års arbejdsmarkedsstudier med et kultursociologisk udgangspunkt* (2011) og *Forligsmagerne: de kollektive forhandlingers sociologi* (1996).

Der er navnlig et begreb fra deres hånd, som har vundet stor genklang i såvel forskningsverdenen som blandt arbejdsmarkedets parter og i den offentlige debat. Det er begrebet Den Danske Model, som blev lanceret med hovedværket af samme navn i 1993, og som er omdrejningspunktet for alle bidragene i denne bog. Bogen er et festskrift til Jesper Due og Jørgen Steen Madsen og en hyldest til deres enorme forskningsmæssige indsats i forhold til at analysere den samlede udvikling i dansk arbejdsmarkedsregulering, adskille lagene i reguleringen og pointere de afgørende nuancer. Begrebet Den Danske Model står her centralt, da det har været et gennemgående redskab i analyser af og debatter om arbejdsmarkedsreguleringen i Danmark – ikke mindst ved forskningscenteret FAOS. Begrebet fremhæver de centrale karakteristika ved Den Danske Model – kernen om man vil – og sætter dermed fokus på de begivenheder og forandringer, der er afgørende i strømmen af daglige nyhedsopdateringer om dansk arbejdsmarkedsregulering.

Bogen er i den grad en holdindsats med bidrag fra en lang række danske og internationale forskere og fra centrale repræsentanter blandt ar-

bejdsmarkedets parter, som alle har samarbejdet med Jesper Due og Jørgen Steen Madsen – og FAOS i øvrigt – gennem årene.

Vi vil som redaktører her benytte lejligheden til at takke de mange institutioner og personer, som har muliggjort tilblivelsen af bogen. Først og fremmest tak til centerleder Søren Kaj Andersen og forskningsleder Mikkel Mailand ved FAOS for at bakke op om ideen med festskriftet. I forlængelse heraf takker vi bidragsyderne til FAOS' programbevilling, som har leveret en delvis finansiering af bogen. Tak til DI, CO-Industri, DA, LO, Dansk Erhverv, HK HANDEL, HK/Privat, Dansk Byggeri, 3F's Byggegruppe samt Beskæftigelsesministeriet.

En stor tak skal lyde til Institutleder Janus Hansen, Sociologisk Institut, Københavns Universitet for gode institutionelle rammer i arbejdsprocessen og økonomisk bidrag til lancering af det endelige værk. Dertil kommer en stor tak til DJØF's Forlag for at udgive og markedsføre bogen og bidrage med et legat til publiceringen.

En særlig tak skal lyde til de mange bidragydere, som har skrevet nogle spændende og inspirerende indlæg om Den Danske Model. Tak til følgende forskere, som har leveret originale og indsigtsfulde komparative analyser og essays: Jelle Visser, Jon Erik Dølvik, Thorsten Schulten, Jens Kristiansen, Søren Kaj Andersen, Sarah Kaine, Russell Lansbury, Colin Crouch, Per Kongshøj Madsen, Mikkel Mailand, Maria da Paz Campos Lima, Carsten Jørgensen, Anders Kjellberg, Christian Lyhne Ibsen, Erling Rasmussen, Nana Wesley Hansen, Berndt Keller, Steen E. Navrbjerg, Paul Marginson, Lise Lotte Hansen, Nikolaj Lubanski og Mirwais Fedai.

En varm tak skal også lyde til de centrale aktører fra det danske aftale-system, som har bidraget med forord og essays, der sætter Den Danske Model i perspektiv og vækker til debat. En stor tak til: Jørn Neergaard Larsen, Pernille Knudsen, Lizette Risgaard, Kim Graugaard, Claus Jensen, Michael Ziegler og Bente Sorgenfrey.

Endelig vil vi meget gerne takke den lange række af forskere, som har bidraget med skriftlige bedømmelser af analysekapitlerne. En stor tak skal lyde til Virginia Doellgast, Bengt Furåker, Christer Törnqvist, Stine Rasmussen, Jens Arnholtz, Frank Troos, Carsten Jørgensen, Andi Pekarrek, Kathrine Ravenswood, Pernille Tanggaard Andersen, Bjarke Refslund, Christian Lyhne Ibsen, Peter Munk Kristiansen og Janine Leschke.

En række ansatte ved FAOS har bidraget med uvurderlig assistance i forbindelse med opsætningen af de enkelte kapitler. En stor tak skal lyde til Nanna Stærmosé, Johan Jacobsen og Luna Nikoline Kyhl for at hjælpe med at få projektet i mål til deadline.

REDAKTØRERNES FORORD

Afslutningsvis vil vi gerne takke Jesper og Jørgen for at stille deres talent og ekspertise til rådighed i deres forskningsmæssige publikationer. Det har været en kæmpe inspiration for os – og for mange andre – og har bidraget til at styrke vidensgrundlaget vedrørende Den Danske Model både inden for og uden for universitetets mure og både nationalt og internationalt.

Juni 2016

Anna Ilsøe og Trine P. Larsen